

verslag

FORUM STANDAARDISATIE WOENSDAG 11 DECEMBER 2019

Nummer:	FS-20200304.1B
Vergaderdatum:	11 december 2019
Vergadertijd:	12:00 tot 14:30 uur
Vergaderplaats:	Lijm & Cultuur - het Experiment Rotterdamseweg 272 Delft
Contactpersoon:	Joram Verspaget secretaris Bureau Forum Standaardisatie joram.verspaget@forumstandaardisatie.nl 06-52845592
Meelezer:	Ludwig Oberendorff
Versie:	1.1 Verslag aangepast n.a.v. Forum-vergadering 4 maart 2020: 4B OIDC, 4C API Design Rules en naam Widlak correct gespeld
Aanwezig:	Larissa Zegveld (voorzitter), Rudi Bekkers (Technische Universiteit Eindhoven), Gerard Hartsink (alleen bij avonddeel) (financiële sector), Floor Jas (Surfnet), Gé Linssen (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, DIO), Joop van Lunteren (adviseur), Geert Nederhorst (Logius, secretaris), Wim van Nunspeet (CBS), Benno Overeinder (NLnet Labs), Friso Penninga (Geonovum), Theo Peters (VNG Realisatie), Ad Reuijl (Manifestgroep/CIP), Gerard Smits (Waterschapshuis), Michiel Steltman (DINL), Rob Verweij (RINIS)
Afmeldingen:	Gijs Boudewijn (Betaalvereniging), Thomas Faber (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat), Cor Franke (Franke Interim Management), Marc van Hilvoorde (namens CIO Rijk), Harry Roumen (Belastingdienst), Anneke Spijker (Interprovinciaal Overleg),
Namens Bureau:	Redouan Ahaloui (adviseur), Désirée Castillo Gosker (adviseur), Bob van Engelen (Rijkstraine), Ludwig Oberendorff (hoofd), Annemieke Toersen (adviseur), Joram Verspaget (bureausecretaris, notulen), Han Zuidweg (adviseur)
Te gast:	Ronald van As (directeur Sociale Zaken bij de gemeente Rotterdam), agendapunt 3 Arjan Widlak (directeur en onderzoeker bij de Stichting Kafkabrigade), na afloop vergadering

1. Opening, agenda, verslag

Actie:	Ter besluitvorming en ter kennisname
Tijd:	12:00-12:05 uur
	FS-191211.1A Agenda FS-191211.1B Verslag Forum Standaardisatie 9 oktober 2019

Larissa Zegveld heet iedereen van harte welkom in Delft, waar dit jaar de studiereis van het Forum plaatsvindt. Daarmee opent zij ook meteen de formele vergadering van het Forum Standaardisatie.

1A Agenda

1B Verslag Forum Standaardisatie 9 oktober 2019

Geen opmerkingen. Akkoord.

2. OBDO en Forum Standaardisatie

Actie:	Ter besluitvorming en ter kennisname
Tijd:	12:05-12:55 uur
	FS-191211.2 Oplegnotitie <i>Ter kennisname</i> FS-191211.2A OBDO 26 november 2019: Agendapunt Standaardisatie FS-191211.2B Kabinetsreactie Inventarisatie Standaardisatie <i>Ter bespreking en besluitvorming</i> FS-191211.2C Werkplan Forum Standaardisatie 2020: tweede slag FS-191211.2C2 Memorandum of Understanding

2A OBDO 26 november 2019: Agendapunt Standaardisatie

Het OBDO ging zonder opmerkingen akkoord met de voorliggende onderwerpen.

2B Kabinetsreactie Inventarisatie Standaardisatie

In opdracht van het Ministerie van BZK hebben adviesbureaus VKA en Berenschot samen onderzocht hoe standaardisatie in brede zin kan helpen bij het bereiken van de beleidsdoelen in NL Digibeter. Ook is aan hen gevraagd om aanbevelingen te doen voor een betere handhaving van, en het toezicht op, de toepassing van open standaarden door overheden. Met bijgaande brief heeft minister Knops (BZK) namens het kabinet zijn reactie op het rapport aan de Tweede Kamer gestuurd. De brief is mede tot stand gekomen met inbreng van het Forum Standaardisatie.

Het rapport bevat enkele verzoeken aan het Forum waaronder een rol van het Forum op het gebied van semantische standaardisatie, en samenwerking tussen wetgeving & (ict)uitvoering. In de brief van de minister staan enkele actiepunten voor het Forum die zijn verwerkt in het concept-werkplan Forum Standaardisatie 2020 (zie agendapunt 2C). Het voorzien in de bijbehorende capaciteitsvraag is onderdeel van besluitvorming bij BZK en van invloed op wat het (bureau) Forum Standaardisatie van deze actiepunten kan oppakken in 2020 en verder.

2C Werkplan Forum Standaardisatie 2020: tweede slag

Ter bespreking en besluitvorming wordt het bijgewerkte en aangevulde *oversized* concept-werkplan Forum Standaardisatie 2020 tweede slag voorgelegd. Met kleurtjes is aangegeven welke actiepunten (Measures) zijn opgehaald bij het Forum en uit de brief van minister Knops. Gelet op de huidige formatie van het bureau zal gekozen moeten worden, welke actiepunten kunnen worden opgepakt, en welke actiepunten uit het *oversized* concept-werkplan af moeten vallen. Dat geldt zelfs wanneer de formatie wordt uitgebreid. In de BZK/DO begroting is – voor de actiepunten uit de brief van minister Knops - een deel van de geclaimde extra middelen structureel toegekend (financiering van 2,5 van de daarvoor benodigde 4 fte).

Daarmee kan **een deel** van die actiepunten worden ingevuld. Voor de overige wensen van het Forum, wordt aangegeven dat goed gekeken moet worden naar waar (nieuwe) onderwerpen al belegd zijn en hoe daarop aangesloten kan worden. Soms is het effectiever wanneer het Forum dingen niet zelf oppakt, maar bijdraagt aan bestaande initiatieven en deze verbindt. Daarnaast kan het bureau worden ontzien, bijvoorbeeld door de inzet van Forum-leden zelf. Mocht er in de loop van het jaar tijd overschieten, wordt wel een prioritering gemaakt in de door het Forum aangedragen onderwerpen.

Het Forum wordt gevraagd een keuze te maken uit de volgende dossiers uit de ophaalronde:

- Measure 5, 3e pijltje: Follow up smart cities
- Measure 5, 8e pijltje: Identity management en Trust policies
- Measure 24: Opzetten community en stuurgroep open doc en contentstandaarden (à la PLIS/VEC) met partijen als KOOP, OSF, SSC-ICT, Manifestgroep
- Measure 27: Aanjagen overheidsbrede afspraken API's door o.a. tien grote uitvoerders om tafel te brengen
- Measure 31: Stimuleer gebruik BIM standaarden in de publieke sector
- Measure 34: Aanjagen Overheidsbrede afspraken Cloud

Na een rondje Forum blijken de volgende Measures de meeste voorkeur te hebben (meeste stemmen eerst):

- Measure 5, 8e pijltje: Identity management en Trust policies (in afstemming met Logius)
- Measure 34: Aanjagen Overheidsbrede afspraken Cloud
- Measure 27: Aanjagen overheidsbrede afspraken API's door o.a. tien grote uitvoerders om tafel te brengen

Deze Measures worden opgenomen in het werkplan en worden verkend, indien er in de loop van het jaar tijd overschiet.

Hiermee gaat het Forum akkoord met het werkplan Forum Standaardisatie 2020. Het werkplan zal ter accordering aan het eerstvolgende overleg van het OBDO worden voorgelegd.

2C2 Memorandum of Understanding

Het voorstel is om als Forum te komen tot een Memorandum of Understanding, waarin kan worden omschreven wat het lidmaatschap van het Forum met zich meebrengt. Een eerste voorstel is toegevoegd bij het werkplan. Op verzoek moet ook worden bekeken hoe het Forum zijn positie ziet in het licht van de aanbevelingen uit het rapport inventarisatie standaardisatie. Tot slot wordt ook gevraagd de samenstelling van het Forum te beschouwen voor mogelijke uitbreiding.

Het Forum stemt in met het opstellen van een Memorandum of Understanding. Elementen die hierbij meegenomen moeten worden zijn:

- de focus meer leggen op interoperabiliteit in plaats van op open standaarden;
- het vergroten van de zichtbaarheid van het Forum;
- het vervlechten van de doelen van het Forum in eigen organisatie;
- het najagen van een goede vertegenwoordiging van de eigen achterban in expert meetings;
- het zoeken van kansen in Europees en internationaal verband.

De inzet van specifieke Forumleden zal worden opgenomen in de lijst met sponsorschappen.

De bureauleden worden zelf ook gevraagd te duiden wat ze precies zouden willen met de kennis en achtergronden van Forum-leden op welk onderwerp. Verkend wordt of onder andere NL Digital - de vereniging van bedrijven in de digitale sector - lid wil worden van het Forum om leveranciers beter te betrekken bij het werk en doelstellingen van het Forum. Verder moeten leveranciers beter betrokken worden bij de selectiecriteria voor standaarden voor de 'pas toe of leg uit'-lijst en de lijst aanbevolen standaarden. Dit is onderdeel van PTOLU next level. Zie ook de [verslaglegging](#) van de presentatie Wido Potters over leveranciers en open standaarden (agendapunt 04D. vergadering december 2018).

3. Presentatie Ronald van As

Actie:	Ter presentatie
Tijd:	12:55-13:30 uur
Ronald van As (directeur Sociale Zaken bij de gemeente Rotterdam) verzorgt een presentatie over de samenloop van regelingen en digitale dienstverlening aan burgers in de bijstand ter duiding van de maatschappelijke relevantie van semantische standaardisatie.	

Ronald van As is aanwezig om te vertellen over wat zijns inziens de gevolgen zijn van de versnippering van de sociale voorzieningen in zijn stad Rotterdam. Hij haalt het praktijkvoorbeeld aan van een Rotterdamse bijstandsmoeder met twee kinderen die weer aan het werk was gegaan. Iemand die vanuit de bijstand weer aan het werk gaat, wordt na een vrijstelling van zes maanden, gekort op haar uitkering. Omdat cliënten zich hiervan niet altijd bewust zijn en de precieze bedragen en correctietermijnen heel lastig te berekenen, vindt voor hen een onverwachte inkomensval plaats. Ook vindt toetsing van het inkomen door bijvoorbeeld Belastingdienst pas aan het einde van het jaar plaats en komen onterecht toeslagen dan pas aan het licht. Een betalingsregeling volgt, wat ook tot inkomensval leidt. Zo ook voor de desbetreffende dame.

Inkomenszekerheid is heel belangrijk. Echter, veelal goed bedoelde regelingen door hun eigen werkwijzen en termijnen, en de wederzijdse inwerking op elkaar, juist tot meer inkomensonzekerheid. Hoewel voor herintreders het deelnemen aan het arbeidsproces een belangrijke stap is, frustreert de samenloop en werkwijzen van dit soort regelingen en inkomensval juist de herintreding van bijstandsgerechtigden.

Van As pleit daarom voor meer eenduidigheid en harmonisatie in de dienstverlening van de overheid. Zorg voor het synchroniseren van de verschillende uitkeringsregelingen om de inkomenszekerheid van bijstands- en toeslagengerechtigden te garanderen en te continueren. Succesvolle projecten om cliënten te ontzien lopen in verschillende gemeenten, maar vormen in feite pleisterwerk. Een stelselwijziging voor de mens centraal en eenduidige overheidsdienstverlening (eenmalige uitvraag, meervoudig gebruik) lijkt feitelijk nodig om de wirwar aan regelingen aan te kunnen pakken.

4. Open Standaarden, lijsten

Actie:	Ter besluitvorming
Tijd:	13:40-14:00 uur
Voorzitter:	Theo Peters, namens de Stuurgroep open standaarden
	<p>FS-191211.4 Oplegnotitie</p> <p><i>Ter besluitvorming</i></p> <p>Plaatsing op de 'pas toe of leg uit'-lijst van: FS-191211.4A GWSW (standaard voor eenduidige uitwisseling en hergebruik van gegevens in het stedelijk waterbeheer)</p> <p>Plaatsing op de lijst aanbevolen standaarden van: FS-191211.4B OIDC (een open en gedistribueerde manier om één authenticatiedienst naar keuze te kunnen hergebruiken)</p> <p>Aanmeldingen voor het in procedure nemen van de standaarden: FS-191211.4C API Design Rules (een standaard om eenduidig applicaties en databronnen snel en effectief met elkaar te verbinden en eenvoudig informatie uit te wisselen) voor de 'pas toe of leg uit'-lijst</p> <p>Het starten van een uitgebreide toetsingsprocedure (versiewijziging) voor: FS-191211.4D EPUB (een standaard voor het publiceren van niet-reviseerbare elektronische documenten in e-book formaat, geoptimaliseerd voor draagbare apparaten) voor de lijst aanbevolen standaarden</p> <p><i>Ter kennisname</i></p> <p>FS-191211.4E Stand van zaken lopende procedures: update CAA (standaard voor controle afspraak over uitgifte van digitale certificaten)</p>

Plaatsing op de 'pas toe of leg uit'-lijst van:

4A GWSW

Het Gegevens Woordenboek Stedelijk Water (GWSW) is een standaard voor eenduidige uitwisseling en hergebruik van gegevens in het stedelijk waterbeheer en wordt aangedragen voor plaatsing op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Het Forum Standaardisatie gaat hiermee akkoord, maar wel met de opmerking dat nader expliciet moet worden of RIONED de financiële middelen heeft voor het meerjarige beheer van de standaard. Daarnaast wordt RIONED gevraagd in kaart te brengen hoe het gebruik van de standaard leidt tot besparingen. Duidelijkheid over een dergelijke business case is noodzakelijk voor de adoptie van de standaard. Samen met deze opmerkingen kan het voorstel worden voorgelegd aan het Overheidsbrede Overleg Digitale Overheid ter accordering.

Plaatsing op de lijst aanbevolen standaarden van:

4B OIDC

OpenID Connect (OIDC) is een open en gedistribueerde manier om één authenticatiedienst naar keuze te kunnen hergebruiken. De standaard was aangemeld voor plaatsing op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Geconstateerd is echter dat OIDC functioneel overeenkomt met de standaard SAML (Security Assertion Markup Language), die al op de 'pas toe of leg uit'-lijst staat. Zoals genoemd in

de notitie is een duidelijk onderscheid in de functionele toepassingsgebied voorwaardelijk om beide standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst geplaatst te mogen hebben. Overheidspartijen kunnen immers niet aan twee gelijksoortige standaarden voldoen voor hetzelfde functionele toepassingsgebied.

OIDC wordt ter vergadering voorgedragen voor plaatsing op de lijst aanbevolen standaarden, omdat plaatsing op de 'pas toe of leg uit'-lijst nu niet als haalbaar wordt gezien. De expertgroep die de aanmelding heeft beoordeeld adviseert om een Nederlands profiel voor OIDC te ontwikkelen alvorens deze wordt aangedragen voor plaatsing op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Het Forum is akkoord met plaatsing van OIDC op de lijst aanbevolen standaarden. Wel vindt het Forum de onderbouwing te kort door de bocht voor waarom SAML niet meer voldoet en (op termijn) moet worden vervangen door OIDC en (voorlopig) moet worden geplaatst op de lijst aanbevolen standaarden. Is bijvoorbeeld de maatschappelijke impact van de standaard onderzocht? Het Forum onderschrijft daarom de additionele adviezen van de expertgroep, waaronder het ontwikkelen van een Nederlands profiel voor deze standaard, en vraagt deze zo snel mogelijk uit te voeren.

Naar aanleiding hiervan wil het Forum dat voortaan één lijn wordt getrokken als het gaat om (algemene) standaarden die een Nederlands profiel moet hebben en die worden voorgedragen voor plaatsing op de een van de lijsten. Hierbij moet ook oog zijn voor de maatschappelijke impact die een standaard kan hebben. Zo moet het werkingsgebied beperkt kunnen worden indien bijvoorbeeld gebruiksdata bij private middelen van leveranciers of brokers beschikbaar zouden kunnen komen. Deze punten worden opgepakt in PTOLU Next Level en uiteindelijk verwerkt in de criteria voor de intake- en expertadviezen.

Het starten van een uitgebreide toetsingsprocedure voor:

4C API Design Rules

API Design Rules is een standaard om eenduidig applicaties en databronnen snel en effectief met elkaar te verbinden en eenvoudig informatie uit te wisselen. Het Forum wordt gevraagd akkoord te gaan met het **in procedure nemen** van de standaard voor plaatsing op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Het Forum stemt hiermee in. Meegegeven wordt ook in de expertsessie expliciet te kijken naar de aard van de API Design Rules, aangezien ze mogelijk eerder *best practices* behelzen dan dat het een open standaard voor digitale gegevensuitwisseling is. De best practices rond API's zijn opgenomen in de API Strategie, terwijl de API Design Rules zuiver normatief zijn. Relevant is ook hoe experts aankijken tegen de modulaire opzet van de API Design Rules. De keuze voor een dergelijke modulaire aanpak is overigens niet nieuw, maar komt internationaal terug bij onder andere OGC, waar het modulair standaardiseren nu volledig omarmd wordt. Drijvende kracht hierachter is de behoefte om beter implementeerbare standaarden te maken, die niet alleen zeggingskracht hebben voor zware toepassingen (die om een brede standaard vragen), maar die ook al bijdragen aan interoperabiliteit bij eenvoudigere toepassingen (waarvoor de kern van een standaard aan voldoet).

In hoeverre wordt voldaan aan de API Design Rules kan volledig (automatisch) worden gemeten.

De leden van het Forum worden opgeroepen namen door te geven van personen die een goede bijdrage kunnen leveren aan de expertsessies voor het opstellen van het expertadvies.

Het starten van een uitgebreide toetsingsprocedure (versiewijziging) voor:

4D EPUB 3.2

EPUB is een standaard voor het publiceren van niet-reviseerbare elektronische documenten in e-book formaat, geoptimaliseerd voor draagbare apparaten. Versie 3.0 van de standaard staat reeds op de lijst aanbevolen standaarden. Het Forum wordt gevraagd in te stemmen met een uitgebreide toetsingsprocedure (versiewijziging) voor versie 3.2 van de standaard.

Het Forum stemt hiermee in. Meegegeven wordt dat de informatie op de website van de beheerder van de standaard nog vrij summier is. Ook dient het eigendomsrecht te worden meegenomen in de procedure.

4E Stand van zaken lopende procedures

Update CAA (standaard voor controle afspraak over uitgifte van digitale certificaten)

Geen opmerkingen.

5. Open standaarden, adoptie

Actie:	Ter bespreking en besluitvorming
Tijd:	14:00-14:20 uur
Voorzitter:	Theo Peters, namens de Stuurgroep open standaarden
<i>Ter bespreking</i>	
FS-191211.5	Oplegnotitie
FS-191211.5A	Monitor open standaarden 2019
FS-191211.5B	Streefbeeldafpraak IPv6
FS-191211.5C	Status ondersteuning DNSSEC en DANE op Microsoft Office365
FS-191211.5D	Sponsorschap en agendering door Forum-leden
<i>Ter kennisname (in oplegnotitie)</i>	
FS-191211.5E	Kamerstukken m.b.t. Forum Standaardisatie en open standaarden
FS-191211.5F	API's
FS-191211.5G	Open Documentenstandaarden
FS-191211.5H	Moderne, betrouwbare internetstandaarden
FS-191211.5I	Overig nieuws en ontwikkelingen

In verband met tijdsgebrek vraagt de voorzitter aan de leden van het Forum of zij majeure opmerkingen hebben over de agendapunten van 05 Adoptie.

5A Monitor open standaarden 2019

Het Forum stemt in, er zijn geen majeure opmerkingen.

Gevraagd wordt in de volgende Monitor meer uitleg te geven bij de grafieken als deze geclusterd

zijn en te inventariseren welke risico's spelen bij voorzieningen als de standaarden niet worden geïmplementeerd.

5B Streefbeeldafpraak IPv6

Namens de stuurgroep geeft Theo Peters mee dat de afspraak ter accordering wordt voorgelegd aan het Overheidsbrede Overleg Digitale Overheid (OBDO). Het Forum stemt in, er zijn geen majeure opmerkingen.

5C Status ondersteuning DNSSEC en DANE op Microsoft Office365

Geen opmerkingen.

5D Sponsorschap en agendering door Forum-leden

De Forum-leden kunnen en worden opgeroepen hun sponsorschappen voor dossiers van het Forum door te geven aan het bureau (actiepunt Forumleden).

6. Voortgang

Actie:	Ter kennisname
Tijd:	14:20-14:25 uur
	FS-191211.6 Voortgangsnotitie

Geen opmerkingen.

7. Rondvraag

Actie:	Mondeling
Tijd:	14:25-14:30 uur

Geen opmerkingen.

8. Sluiting

Actie:	Mondeling
Tijd:	14:30 uur

Presentatie Arjan Widlak van de Kafka-brigade

Na sluiting van de Forum-vergadering zelf verzorgt Arjan Widlak, directeur en onderzoeker bij de Stichting Kafkabrigade, een presentatie over de (bij)effecten van de samenloop van regelingen en digitale systemen en dienstverlening voor burgers.

Gelijk de praktijkvoorbeelden die Ronald van As eerder deze studiereis toelichtte kunnen goedbedoelde voorzieningen in de praktijk de uitkeringsgerechtigde het leven juist een stuk moeilijker maken. Widlak pleit in dit kader van meer 'betekenisvolle transparantie'. Voor burgers moet duidelijk zijn waarom, hoe en op basis van welke en wiens gegevens de overheid tot een bepaald (automatisch) besluit en handeling komt. Voor de burger biedt dit een aanknopingspunt om deze feiten te kunnen controleren, om succesvol bezwaar maken tegen foutieve beslissingen en handelingen en om een fout bij de bron (bijvoorbeeld over gezinssamenstelling, inkomen en vermogen) te kunnen corrigeren. Betekenisvolle transparantie draagt zo bij aan 'samenwerking zonder communicatie'. Overheid en burger zijn op gelijke hoogte voorzien van de informatie over de grondslagen van overheidsbesluiten en -handelen en kunnen daarnaar handelen. Burgers hoeven dan niet meer een zoektocht te starten naar waarom de overheid zo naar hen heeft gehandeld en over hen heeft besloten. Standaardisatie in processen en inhoud kan daarmee bijdragen aan het bereiken van betekenisvolle transparantie en het oplossen van dit maatschappelijke probleem. Onder andere door overheidsorganisaties stelselmatig informatie op te 'halen bij de bron' (en duidelijk te maken wát deze is).

Theo Peters verwijst naar aanleiding hiervan naar NLX, een open source systeem om peer-to-peer gegevens uit te wisselen op basis van federatieve authenticatie, beveiligde connectiviteit en protocollen die faciliteren in een grootschalig API-landschap met meerdere organisaties. Financieringsmodellen zijn bij dit soort initiatieven van groot belang. Een gremium als het Forum Standaardisatie kan een rol spelen als het gaat om het verkrijgen van overzicht op de verschillende grondslagen en harmoniseren van processen en regels.

Arjan Widlak noemt in zijn presentatie onder andere [de casus van Simone van Geest](#), die door een fout in een overheidssysteem moest betalen voor een huis dat ze niet had.

Tot slot drukt Widlak het Forum op het hart bij een traject als de Mens / de Burger centraal te werken met echte verhalen van burgers en niet uit te gaan van hypothetische situaties. Ga niet aan tafel zitten in de zin van "hun mening", maar wel in de zin van "wat is het echte verhaal". [Voor het online Platform Overheid ging Widlak in een zesdelige serie in op de situatie van Saskia](#), die door als een olievlek verspreide fouten in registraties jarenlang te maken kreeg met grote, langdurige administratieve en financiële problemen.

De presentaties van Widlak en Van As leiden ertoe dat nagedacht gaat worden over de vraag op welke wijze we 'het gezichtspunt van de burger' meer kunnen betrekken in het Forum.

Actiepunten

Nummer	Actiepunt	Wie	Per datum	Status
28	Forumleden geven aanvullingen/correcties door op sponsorschap lijst.	Forum		
27	Leveranciers (meer) betrekken in procedures intake standaarden en de meerwaarde voor hen duidelijk te maken	BFS		
26	Verkennen lidmaatschap vertegenwoordiger bedrijfsleven in Forum ter bespreking in een volgende Forum-vergadering	Larissa+BFS	11 december 2019	
25	Uitwerken Memorandum of Understanding voor een volgende Forum-vergadering, inclusief voorkeuren inzet Forum-leden	BFS	11 december 2019	
24	Werkplan 2020 - Verkennen waar reeds belegde dossiers + daarop aansluiten en witte vlekken in beeld ter bespreking in Forum (Rob) - Welke ketenpartners kunnen het Forum helpen (Theo) - Keuze voor onderwerpen die veel partijen raken (Friso)	BFS+FS	11 december 2019	
23	Aandacht wordt gevraagd voor de ontsluiting van wetgeving in PDF-en HTML-formaat in relatie tot Digitoegankelijkheid en hoe de ontwikkeling naar primair HTML moet worden gestimuleerd	BFS	9 oktober 2019	
22	Toelichting OGSM-systematiek werkplan	BFS	9 oktober 2019	
21	Streefbeeldafpraak IPv6 in komende vergadering	BFS	9 oktober 2019	
22	Organiseren extra Forum-vergadering 30 oktober	BFS	9 oktober 2019	
23	Nasturen presentaties	BFS	9 oktober 2019	
16	Onderzoeken in hoeverre de steekproeven documentencrawler representatief zijn te maken.	BFS	12 juni 2019	Loopt.
17	Toelichten voortgang plan van aanpak documentstandaarden in een volgende Forum-	BFS	12 juni 2019	Loopt.

	vergadering.			
18	Overbrengen wensen CTO Raad voor toepassen ptolu- en iv-standaarden bij bezoek aan CIO-raad.	BFS	12 juni 2019	Loopt.
19	Agenderen (bijgewerkte) versie van agendering Monitor en IV-meting door Forum-leden.	BFS	12 juni 219	Doorlopend.
20	Departementen attenderen op Rijksinstructie en Rijksbegrotingsvoorschriften inzake 'leg uit' bij ICT-aanbestedingen.	BFS/Forum	12 juni 2019	Loopt.
14	Agenderen quick scan data delen voor een volgende Forum-vergadering.	BFS	24 april 2019	Na zomer.
15a	Uitnodigen Tweede Kamer voor toelichting over aanpak sterke verbetering webdomein-naambeheer en toepassing iv-standaarden in een volgende Forum-vergadering.	BFS	24 april 2019	Loopt.
15b	Agenderen status vervolgonderzoek één domeinnaamextensie en inbreng op concept-rapport voor een volgende Forum-vergadering.	BFS	24 april 2019	Loopt.
3	In een volgende Monitor wordt ook de levenscyclus van een standaard meegenomen, onder andere over wat er te zeggen en te leren is over de tijdspanne waarin adoptie begint aan te trekken.	BFS	12 december 2018	Is belegd in de opdracht voor de Monitor 2019.
5	Het benaderen van TU Delft voor gesprek over het mobiliseren van partijen, met het oog op adoptie in beleids- of wetgevingstrajecten.	BFS	12 december 2018	Wordt opgepakt door het bureau in samenwerking met Cor Franke, Gerard Hartsink en Michiel Steltman in Q2.
7	Evalueren adoptie IPv6 en dit voorleggen aan het Forum.	BFS	12 december 2018	Wordt meegenomen in eerstvolgende evaluatieronde. Tweede helft 2019 beschikbaar.

8	PDF/UA: eind 2019 evaluatie ondersteuning PDF/UA voorleggen aan Forum.	BFS	12 december 2018	Wordt opgepakt door het bureau en t.z.t. geagendeerd in Forum.
---	--	-----	------------------	--